

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u procesu donošenja Izmjena i dopuna Pravila organiziranja tržišta električne energije

Rezultati javne rasprave provedene od 27. travnja do 11. svibnja 2018.

Sažetak primjedbi i prijedloga (članci na koje nije bilo primjedbi i prijedloga nisu prikazani; primjedbe koje nisu komentirane u načelnim primjedbama nalaze se u zasebnim člancima)	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
<p align="center">Načelne primjedbe</p>	<p>U prijedlogu Izmjena i dopuna Pravila organiziranja tržišta električne energije (dalje u tekstu: Izmjene i dopune Pravila) koriste se izrazi „prekogrančni prijenosni kapacitet“ „prekozonski kapacitet“, „prekozonska trgovina“, „hrvatska zona trgovanja“. Predlažemo ujednačiti nazive kroz tekst ili kroz izraze u pojmovniku napisati značenje tj. različitost pojedinog korištenog izraza posebno jer se isti nisu do sada koristili u hrvatskom energetsom zakonu. Predlaže se preciznije pojmovno usklađenje izraza i definicija korištenih iz Uredbe komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015 o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, s definicijama važećeg Zakona o tržištu električne energije i važećim energetske pod zakonskim propisima, posebno propisom Pravila organiziranja tržišta električne energije, kao temeljnog zakonskog akta kojim se reguliraju međusobni odnosi na veleprodajnom tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Predlaže se jasno odrediti ovim Pravilima ima li Proizvođač (energetski subjekt za proizvodnju s dozvolom HERA-e i tržišni sudionik na veleprodajnom tržištu, Ugovor s HROTE-om, s portfeljem više elektrana) pravo zatvaranja vlastitih potreba "nabavom električne energije na veleprodajnom tržištu" kao što propisuje predloženi čl. 2 Izmjena i dopuna Pravila (promjena čl. 4 važećih Pravila organiziranja tržišta električne energije) ili člankom 1. te člankom 12. (promjena čl. 53., važećih Pravila organiziranja tržišta električne energije dodanom alinejom 7.) gdje se problematika nabave električne energije za potrebe proizvođača odnosi samo na "ukupan plan rada u crpnom režimu rada u vlastitim proizvodnim objektima".</p> <p>Uz prethodnu problematiku otvara se pitanje ima li pravo Proizvođač svoje potrebe za vlastitom potrošnjom riješiti iz vlastitog proizvodnog portfelja s obzirom da mu je proizvodnja po svakom obračunskom intervalu veća od vlastite potrošnje u istodobnim obračunskim intervalima.</p>		
	<p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p>		<p>Odredbe UREDBE KOMISIJE (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima se izravno primjenjuju u hrvatsko zakonodavstvo te nema potrebe da se ponovno definiraju u tekstu Izmjena i dopuna Pravila.</p>
		<p>NIJE PRIHVAĆENO</p>	<p>S obzirom da se obveza prijave transakcija odnosi na planirane vrijednosti za dan unaprijed te da proizvođač planira crpni režim rada nema potrebe za uključivanjem kompenzatorskog rada pošto se isti ne planira te se dostavlja od strane HOPS-a kroz aktivaciju sekundarne i tercijarne rezerve.</p>

Uz prethodnu problematiku otvara se pitanje ima li pravo Proizvođač svoje potrebe za vlastitom potrošnjom riješiti iz vlastitog proizvodnog portfelja s obzirom da mu je proizvodnja po svakom obračunskom intervalu veća od vlastite potrošnje u istodobnim obračunskim intervalima.

Predlaže se u tekstu Izmjena i dopuna Pravila koristiti izraz proizvodna jedinica i elektrana, odnosno proizvodno postrojenje, a ne koristiti izraz „vlastiti proizvodni objekt“ (čanak 12., u čl. 53. dodana alineja 7.). Naime ovaj izričaj nije prepoznat niti važećim Zakonom o tržištu električne energije, niti Mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

Nadalje, predlaže se izmjena članka 32. u smislu mogućnosti izbora Operatora distribucijskog sustava da bude član vlastite bilančne grupe ili da može biti član bilančne grupe isporučitelja energije za pokrivanje gubitaka, odnosno tržišne bilančne grupe.

Ovu izmjenu predložemo iz razloga što ne postoje satni podaci ostvarenja potrošnje električne energije po kategorijama kupaca na distribucijskom sustavu na razini D-1 koji su bitni za dnevno satno planiranje. Zbog toga nije jednostavno iz ukupnog opterećenja sustava RH izdvojiti koji dio se odnosi na gubitke distribucije te potrošnje kupaca prema nadomjesnim krivuljama što uvelike otežava satno planiranje kupaca. U slučaju kada bi HEP ODS bio član bilančne grupe isporučitelja za pokrivanje gubitaka smanjila bi se greška planiranja, a samim time i trošak uravnoteženja kao i aktiviranje pomoćnih usluga u realnom vremenu.

Predlaže se izmjena članka 32. u smislu mogućnosti izbora operatora distribucijskog sustava da bude član vlastite bilančne grupe ili da može biti član bilančne grupe isporučitelja energije za pokrivanje gubitaka, odnosno tržišne bilančne grupe.

U slučaju kada bi HEP ODS bio član bilančne grupe isporučitelja za pokrivanje gubitaka smanjila bi se greška planiranja, a samim time i trošak uravnoteženja kao i aktiviranje pomoćnih usluga u realnom vremenu.

U slučaju prihvaćanja prijedloga, za provedbu ovog modela, potrebno je uskladiti i Pravila uravnoteženja elektroenergetskog sustava.

NIJE PRIHVAĆENO

Prijedlogom Izmjena i dopuna Zakona o tržištu električne energije od 27. ožujka 2018. proizvođača može, samo za potrebe crpnog (pumpnog) rada reverzibilne hidroelektrane nabavljati energiju na veleprodajnom tržištu.

PRIHVAĆENO

NIJE PRIHVAĆENO

S obzirom da su na navedeni prijedlog održani sastanci te napravljene analize potrebno je izmijeniti Pravila uravnoteženja elektroenergetskog sustava da bi se moglo adekvatno omogućiti HEP-ODS-u izbor tržišne bilančne grupe. Ova izmjena bi bila opširnija od predloženih izmjena i dopuna Pravila te je potrebna daljnja analiza utjecaja na tržište električne energije u RH. HROTE će inicirati dodatne sastanke s HOPS-om i HERA-om na navedenu temu te će krenuti, u bližoj budućnost zajedno s HOPS-om, u izmjene pod zakonskih akata koje bi omogućile sudjelovanje HEP-ODS-a u tržišnoj bilančnoj grupi dobavljača energije za pokriće gubitaka.

<p>Članak 1.</p>	<p>Predlaže se definirati prekogranični prijenosni kapacitet, prekozonski kapacitet, hrvatsku zonu trgovanja, te ostale bitne pojmove koji dosad nisu definirani nacionalnim energetske propisima, a čijim se uvođenjem mijenja model tržišta i odnosa na njemu, te obveza tržišnih sudionika koje iz njih proizlaze.</p> <p>Predlaže se dodati definiciju</p> <p>- plan vlastite potrošnje električne energije po elektranama je plan potrošnje za potrebe istodobne proizvodnje elektrana i održavanja pogonske spremnosti elektrana uključujući i potrošnju za potrebe pružanja pomoćnih usluga po nalogu operatora sustava (kompenzatorski rad, crpni rad)."</p>	<p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p> <p>Odredbe UREDBE KOMISIJE (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima se izravno primjenjuju u hrvatsko zakonodavstvo te nema potrebe da se ponovno definiraju u tekstu Izmjena i dopuna Pravila.</p> <p>NIJE PRIHVAĆENO</p> <p>S obzirom da se obveza prijave transakcija odnosi na planirane vrijednosti za dan unaprijed te da proizvođač planira crpni režim rada nema potrebe za uključivanjem kompenzatorskog rada pošto se isti ne planira te se dostavlja od strane HOPS_a kroz aktivaciju sekundarne i tercijske rezerve.</p>
<p>Članak 2.</p>	<p>Predlaže se umjesto teksta "Proizvođač električnu energiju može kupiti od drugog proizvođača, trgovca, ..." pisati "Proizvođač električnu energiju za vlastitu potrošnju proizvodnih jedinica može osigurati iz vlastitog proizvodnog postrojenja ili kupiti od drugog proizvođača, trgovca, opskrbljivača, od burze električne energije (u daljnjem tekstu: burza) ili na način da je uveze korištenjem prekozonskog kapaciteta"</p> <p>Napomena: električna energija za crpni rad, kompenzatorski rad, rashladu, dobavu goriva, i.t.d. je također sastavni dio vlastite potrošnje elektrana, odnosno proizvodnih jedinica.</p>	<p>NIJE PRIHVAĆENO</p> <p>Prijedlogom Izmjena i dopuna Zakona o tržištu električne energije od 27. ožujka 2018. proizvođač može, samo za potrebe crpnog (pumpnog) rada reverzibilne hidroelektrane nabavljati energiju na veleprodajnom tržištu.</p>

<p>Članak 10.</p>	<p>Stavak 2. Predlaže se u prvoj rečenici ispraviti tipfeler, na način da se izbaci riječ „u“.</p> <p>Također se predlaže korekcija stavka 2. jer važeći Zakon o Tržištu električne energije (članak 49. stavak 1.) ne prepoznaje kao mogućnost izlaska s tržišta model prijenosa svih sklopljenih ugovora kao cjelinu s jednog opskrbljivača na drugog, već planirani i neplanirani izlazak, te zbog oduzimanja dozvole kao tri moguća scenarija, te je potrebno vidjeti o kojem se od njih radi.</p> <p>Stavak 5. Predlaže se brisanje/korekcija stavka 5. jer je u suprotnosti s prethodnim stavkom 4., koji kaže da prije izlaska s tržišta treba raskinuti sve ugovorne odnose. Sporan je izraz „istovremeno s prijenosom“ jer jednim danom ugovorna obveza s jednim opskrbljivačem prestaje, a sa sljedećim danom ugovorna obveza s drugim opskrbljivačem počinje.</p> <p>Stavak 8. Predlaže se izmijeniti rok zaprimanja obavijesti sa 22. na 12. dan u tekućem mjesecu ili u najkraćem mogućem roku nakon odobrenja HROTE-a.</p>	<p>PRIHVAĆENO</p> <p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p> <p>U ovom slučaju se radi o planiranom izlasku s tržišta te je na ovaj način dodatno razrađen scenarij planiranog izlaska opskrbljivača ali u slučaju prijenosa ugovora. Izmijenjena je odredba na način da je jasnije propisano da se radi o planiranom izlasku s tržišta.</p> <p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO – Korekcija.</p> <p>PRIHVAĆENO</p>
-------------------	---	--

<p>Novi članak 10a.</p>	<p>Predlaže se dopuna članka 32. važećih Pravila organiziranja tržišta električne energije, na način da se doda stavak 3. koji glasi:</p> <p>(3) „Operator distribucijskog sustava može biti član tržišne bilančne grupe.“</p>	<p>NIJE PRIHVAĆENO</p> <p>S obzirom da su na navedeni prijedlog održani sastanci te napravljene analize potrebno je izmijeniti Pravila uravnoteženja elektroenergetskog sustava da bi se moglo adekvatno omogućiti HEP-ODS-u izbor tržišne bilančne grupe. Ova izmjena bi bila opširnija od predloženih izmjena i dopuna Pravila te je potrebna daljnja analiza utjecaja na tržište električne energije u RH. HROTE će inicirati dodatne sastanke s HOPS-om i HERA-om na navedenu temu te će krenuti, u bližoj budućnost zajedno s HOPS-om, u izmjene pod zakonskih akata koje bi omogućile sudjelovanje HEP-ODS-a u tržišnoj bilančnoj grupi dobavljača energije za pokriće gubitaka.</p>
<p>članak 12.</p>	<p>Predlaže se u članku 53. dodane alineje 7. umjesto teksta „ukupan plan rada u crpnom režimu rada u vlastitim proizvodnim objektima" pisati tekst „ukupan plan vlastite potrošnje električne energije u vlastitim elektranama". Ili opcijski sukladno pojmovniku važećeg Zakona o tržištu električne energije umjesto u vlastitim elektranama pisati u vlastitim proizvodnim postrojenjima".</p>	<p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p> <p>S obzirom da se obveza prijave transakcija odnosi na planirane vrijednosti za dan unaprijed te da proizvođač planira crpni režim rada nema potrebe za uključivanjem kompenzatorskog rada pošto se isti ne planira te se dostavlja od strane HOPS-a kroz aktivaciju sekundarne i tercijarne rezerve.</p>